

HONVÉD.

Megjelenik e' lap vasárnapot kivéve minden este, félven. Tartalmát teszik a' főhadivezérség hivatalos közleményei, irányczikkek, bel- és külföldi hírek.
Hirdetmények a' szokott díjért vétetnek fel.

HIVATALOS ROVAT.

A' honvédelmi bizottmányhoz következő örvendetes és szivemelő jelentések érkeztek:
Szemere Bertalan felső magyarorsz. kormánybiztosnak a' honv. bizottmányhoz f. e. febr. 9-kén Miskolczról tett jelentésének kivonata.

Utósó jelentésemben kiemeltem azon kitörő örömet, melylyel Miskolcz népe és vidéke a' sereget fogadá. Az valami kibeszélhetlen gyönyörrel tölté el a' lelket. A' huszárokat a' nép eleinte ellenséges csapatnak nézte meszsziőről. Elborult kedvében mivel még előző estve ellenség uralkodott felette.

És mint a' villámcsapás, gyorsan 's véletlenül jelent meg hadunk. A' sokaság rohanva lepte el az utcákat. Kitolakodott a' mezőségre. Senki nem maradt a' boltban, a' házban, a' műhelyben, még a' betegágyban sem, minden jött látni a' szabadító sereget, jött csodálni, jött éljent kiáltani, jött sirni, — mert kevés ember volt a' városban, ki e' látványnál nem sirt, még azok is, a' kiket gyanusoknak tart a' közönség, még azok is elérzékenyültek. A' gyermekek, 8 — 10 évesek, a' boltban festéket vettek és befestegették a' sárgafekete korlátokat. A' sok apró művész mindenféle hemzsegett. A' nők hirtelenében koszorut kötöztek Dembinskinek, a' csaták ősz galambjának, ki hadat folytat és békét vív ki. A' férfiak kezöket nyújtogatták a' katonáknak és örült kedvvel kiáltoztak a' szép nap fényében. A' hadi zene pedig mintegy templomzene megszentelte az ünnepi menetet.

E' város most szereti igazán 's még jobban a' hazát 's szabadságát, mióta elleneit 's a' rablókat tanulta ismerni. E' város most tudja becsülni még jobban a' haza védeit, mióta érzi, hogy mi szent kincs az, mit megvédeni tartoznak.

E' nap nem is kellett élelmezési tiszt. A' sok ezernyi sereg mindenütt mint vendég fogadtatott és lakoma volt minden háznál. Nem parancsolta senki, adta a' tuláradt hazafiság isteni érzete.

Az isten áldja meg e' népet és maradékait századiziglen, az idők végtelen határáig.

A' hidasnémeti ütközetre vonatkozólag, a' derék Klapka ezredes jelentéséből még csak annyit, hogy csupán az égő hid oltásának 's a' faluban emelt torlaszok eltakarításának nehézségei mentették meg az ellenség utóseregét a' tökéletes megsemmisítéstől. Vitézi 's hazafiai kötelességet minden ember hiven, becsületesen, vitézül teljesítette. Schlick sorsa legfőlebb febr. 10-én végkép elhatározatatik; 's míg az őt üldözött egyik seregünk már ismét diadal érzettel harczkészen a' Tiszát fedi, egy másik seregünk, melly felülről jött, 10-kén szombaton, ha csak ég föld össze nem szakadt, már Kassán hált.

Most van ideje, hogy a' nép a' merre vitéz hadseregünk győzedelmesen előre halad, keljen fel tömegestől és semmisítse meg az ellenséges vert had szerte bujdosló egyes csapatait és ha ezt teszi, teljesítve leszzen hajdani jóslatunk, hogy gróf Schlick a' magyar nemzetnek fegyverszállítójává változik.

Velünk van isten! mert velünk van az igazság.

Idején látja tehát a' honvédelmi bizottmány Szemere Bertalan bizottmányi tag és országos biztosnak, még Tokajban jan. 23-án kelt következő felhívását közrebocsátani.

Felhívás.

Győzelem és diadal. Az ellenség két nap kétszer veretett meg. Ma következett volna a' harmadik nap és harmadik diadal, de éjjel Schlick, Keresztur alól, pihenés, étel és ital nélkül Kérig szökött Abaujmegyébe.

Elesett sok tisztje, két őrnagy, több kapitány és hadnagy, halottainak és sebesülteinek száma 200-at halad, fogolyá 80 — 100-an lettek.

A' téli hó el van borítva vérrel, holttal, lovakkal, fegyverekkel, golyókkal. A' sűrű köd, melly gátolta meg tökéletes megsemmisítését, elföldi az irtózatoss látványt, de a' lélek öröme át-

ragyog rajta, melyet itt éreznek a lakosok hazafi sziveikben.

Schlick szokik, éjjel és leverve. Nincs fogatja, sem élelme elég, mértföldre kényszeríti a fogatokat és zsaról, prédal, a hol félelmében megállapodni mer.

Már kezdett feltámadni Tályá és Mád népe, de gyorsan jött és ment az éj csendében, dobszó nélkül, éhesen, sietve, félénken.

Itt van alkalma a felkelésnek, ó te ezerkarú nép. A hadsereg megverheti az ellenséget, de csak te semmisítheted meg. Te milliókból állsz és te mindenható vagy a földön. Te élete 's véde vagy a szabadságnak, halála a zsarnokságnak.

A futamodó ellenség ellen hatalmasabb vagy minden seregnél.

Ha előtte vagy, elhárítasz előle mindent, fát mellynél melegedjék, bort mellyel erejét nevelje, fogatot, élelmet 's mindent.

Ha oldalt vagy és hátul, háborgatod, ijeszted, hogy ne alhassék, hogy egészen kifáradjon; betegeit, hullongóit elszeded, poggyászát, élelmi szekereit elfogdosod 's utócsapatjait lefegyverzed.

Az ellenségnek ekkor minden falu egy mélység, mellybe rettegve lép be; mindenpart megett, minden völgyben, minden erdőben és berekben és nádasban megtámadóktól fél, — mert a föld népe mindenütt jelenvaló és mindentehető, — a nép és az isten.

Föl tehát ó ezerkarú, milliókarú nép, segítsd az üldöző sereget az ellenség kipusztításában. Te ismered az egész országban a vidéket, ismered az árkokat, a rejtekeket, az erdőket; eltűnsz és megjelenesz és mint az árvíz fogod körül az ellenség nyomorult szigetét a haza közepében.

Föl, föl ó halhatatlan nép! Neked nem szükséges lőszer, sem ágyú, elég a dsida, a kasza, kard, a bot, a rud, kiáltásod ereje felér az ágyú döngésével, — mert te a nemzet maga vagy, mellynek pusztá szava képes a parányi ellent megrettenteni.

Keljetek fel tehát. A legbátrabb és értelmesbb álljon életőkre. Ha elől, oldalt, hátul nem leszel az ellenségnek fogata, élelme, tüzhelye, ha egy nagy pusztaságban találja magát, mellyben van élelem, csak neki nincs, van fogat és meleg tüzhely, csak számára nincs, — elvesz megmenthetlenül.

Ez a nép harca, ez a nép fegyvere, ez a nép hatalma.

Minden a ki hű hazafi, keljen fel.

Minden a ki erőt érez magában, hívja fel hazafitársait.

Nincs gyengébb a futamodó ellenségnél. Azt löki, taszítja ki maga a hazai föld. A nép felszabadítása hozta e háborút a hazára, annak akarata mentheti meg tőle.

Kelj föl tehát ó nép. Ha akarod, ha öszsze-

tartasz, ha kötelességedet teljesíted, néhány nap alatt ki fogsz e' szent földről pusztítani minden ellenséget.

Tokaj, januar 24. 1849.

Szemere' Bertalan,
felsőmagyarországi teljeshatalmu. k. biztos és az orsz. honvédelmi bizottmány tagja.

A hadügyministeriumhoz az aradi ütközetről következő részletesebb tudósítás érkezett:

Arad febr. 9-kén déli 12 órakor.

Az ellenség f. h. 7-kén Vingától nagy erővel Uj-Arad felé tartván, csapataimmal és minden ágyummal a Maroson át, a legszebb rendben Ó-Aradra vonultam.

8-án reggel az ellenség a Maros partját megrakván, a csatát ágyúkkal 's apró fegyvertűzzel megkezdé. Intézkedést tettem, hogy négy honvédszázad még a mult éjjelen Glogováczból Arad felé vonuljon 's ellenséges bekerítés ellen a jobb szárnyat fedezze. Ezen csapatka Aradtól egész a csallai erdőig volt felállítva.

9 óráig a csata legszebb rendben ment, ekkor azonban némely századokban, a félénkebb polgárok menekülési készülleteinek látására némi zavar támadt!

Én ágyutelepeimhez sieték a zavarból következő eseményeket meggátolni 's a részben megis zavart rendet helyreállítani, mi rövid percek alatt sikerült is, úgy hogy csapataimnak egy részét három colonneba állítva az ellenség elé indítám, mely már a városba is benyomult, ezenműködés által azonban középhe és két szárnyba fogatva, déltáni 3 óráig feltartatott, ekkor pedig Asztalos 29-ik zászlóalj százados által, ki egyik kezében a nemzeti lobogóval, másikában karddal járt elől, négy századja segélyével anynyira visszaveretett, hogy midőn déltáni 4 órakor Villám 38-ik zászlóalj őrnagy és Szentiványi százados egy ujonnan alakított zászlóalj parancsnoka, csapataikkal megérkeztek, az ellenség minden oldalról megtamadtatva, több száz halottjainak, ezek közt Joannovich Mihály őrnagynak, egy ingénieur századosnak, egy Leiningen zászlóalj századosnak 's több altiszteknek hátrahagyásával a Maroson átfutni kényszerült.

A mi veszteségünk nagyon csekély.

Az ütközet alatt a Rukavina ezredből két tiszt és 50 közember átjött hozzánk.

Egyedüli kárunk a Maros partján állott sóraktár elégeése, mellyet az ellenség éjnek idején vetett gyújtó rakétaival borított lángba.

Ma reggel a tüzelés mindkét részről ismét

megkezdett, mind eddig azonban eredmény nélkül, mert helyét mindenünk megállotta.

11 órakor az ellenség vezére egy iratot küldde hozzám, mellyben Joannovich őrnagynak kiadatasát kérte, ajánlva helyette minden kezénél levő foglyaiskat. Ebből látszik, mily sokat tartottak nevezett őrnagyra, kit mi azonban, miután megholt, foglyaink pedig az ellennél úgy sem volnának, ki nem cserélhattünk.

A' részleteket 's egyes jelesek kiemelését később fogom felterjeszteni, addig is azonban jelentem, miszerint Asztalos százados a' 29-dik honvéd zászlóaljtól, Boczkó k. biztos által 's az én hozzájárultommal kitűnő magaviseletéért a' harcztéren, utólagos jóváhagyás reményében, őrnaggyá neveztetett ki. Gál Miklós, tábornok.

U. i. délutáni 5 órakor.

Egy óra előtt kaptam a' tudósítást, hogy az ellenséges erőnek egy része, igen gyorsan Vinga és Temesvár felé elisietett. Egy órával később tüzelése gyengébb lön 'a jelenleg egészen megszűnt. A' tegnapi ütközet alatt jelentetett nekem, hogy 5 nehéz ágyunk elveszett volna: ez azonban nem valosult, mert azok csak elitévedtek 's most ismét megtaláltattak. Gál Miklós, tábornok.

Répassy Mihály tábornoknak Török Sz. Miklosrol febr.9-ről 1849. költ jelentése.

Van szerencsém tudositani, miszerént a' portyázó csapat ma éjjel nevének tökéletesen megfelelt. Tudomásomra esett hogy tul a' Tiszán Püspökivel átellenben, az ugy nevezett Szórói csárdában egy ellenséges lovas csapat tanyázik. Ennek következtében az itt lévő portyázó csapatbol egy tisztet és 60 embert este 10 órakor Püspökibe küldöttem, hogy az előőrsöt elfogja, vagy meg semmisitse.

Reggel 3 óra tájban ezen nevezett csapat Körner lovas százados, portyász hadnagy Sadnitaki hét önkintes gyalog huszárral a' bomladozó Tisza jegén átmentek, és miután az előőr által lövéssel fogadtattaának, trombita és dob jelek között egy kis fűzfa erdőcskén keresztül a' csárdának rohan-tak, a' meg rémült őrs, melly egy hadnagy és 27 közvitéből állot, pisztoly és karrabintűzzel fogadta a' rohanókat; de az éj homályában eredménytelenül. Ez alatt embereink a' csárdát körülvették, az ellenszegülő tisztet és 7 közlegényt lekonzoltak 10, közülé 3 sebesülten elfogatott, és 12 lovat folszerszámolva és kantározva zsákmányul hoztak. Ezek közül egy ló a' Tiszába veszett. A' lovakat az álladalom részére átvettem, és a' pénzt a' portyázó csapat legényei közt egyaránt szétosztot-tam.

Továbbá van szerencsém az utolsó czibakházi ütközetben közelebbi kutatás által kipuhított veszteségét az ellenségnek meg írni; hitelesen tudom, hogy két ágyu leszereltetett, és ennek következtében több töltenyek találtattak, két társzeker teli sebesültekkel vitetett el, és több ruha nemüken kívül különösen osztrák tűzér kalapok találtattak.

— — —

Klapka ezredes f. ho 9-ről költ jelentése

Görgéi tábornok Schlick serege ellen támadólag kezdett működésének Miskolcz tájékáról gyámolítása tekintetéből 2-ik hadosztállyal Tokajbol Tályán s' Viszolyon keresztül Hidas-Némethig nyomultam elő, hol egy ellenséges dandár a' Hernát folyóni átmenet gátlása végett elhelyesztetett. Az ellenség a' hidat lehordatta, a' közelebb fekvő utszakat pedig torlaszokkal rakatta meg. Előcsapataim tegnap délutáni 4 órakor a' Hernáthoz érkezvén, azonnal az ellenségre rohantak 's azt rövid harcz után a' folyó balpartjánál fekvő erdőkből kiszorítván, a' túlsó partra üzték át. A' faluban makacsul majd egy 's félóra hosszat védte magát az ellen, innen is azonban, mielőtt besötétedett volna, a' lengyel legiöbbeliek és aban-ji önkéntesek által kiveretvén sebes futással Kassa felé vonult. A' felgyújtott hidoni tűz mieink által eloltatott. Hidas-Némethi megszálltatott, és elő csapataink még az éjjel Szinaig nyomultak elő.

A' vezérkari osztály igazgatóságától.

Mind ezen hiv. közleményeket a' „Közlönynek“ folyó hó 12-ki rend kívüli száma hozta meg.

— — —

Csány országos biztos ur újabban is következő tartalmu proclamatiot intézett a' székelyekhez.

Szózat a' székely nemzethez.

A' magyarhaza veszélyben van, a' magyar-faj kiirtása ellenségünknek czélja; ezer évi életünket akarja semmivé tenni; oláh, rácz rablok gyilkolják hazánkban a' magyart, de oly mértékben nem üzik sehol, mint Erdélyben. Vérfagyaló kegyetlenséggel gyilkolja a' Szász, 's az ez által felbujtatott oláh, testvéreinket, virágzó városainkat kiprédálja hamuvá teszi, lakossait legyilkolja. Török, tatár dulta e' szegény sokat szenvedet hazát, de ily kegyetlenségről nem olvasunk. Ismeretes előttünk a' német pusztítása Erdélyben Basta alatt, a' nép emlékezik a' Basta szekere-re, midőn az embernek kellett szekerét húzni, mert elrablá a' német marháját, de ez nem is hasonlítható azokhoz, mik most történnek. Császári ka-

tonaság segíti e' rablókat. Haljátok meg atyámfiai, miután Enyedet kirabolták fölguyították, lakóinak nagy részét kigyilkolták, a' meg menekültek az erdőkbe őszszeszedetvén, elfagyott 's megdermedt állapotban hozattak Kolozsvárra, szászok oláhok, császári katonák, e' félhalt szerencsétleneket is megtámadták, s' csak a' kíséret vitézsége menté meg nyomorult életöket. Minden magyar olvashatja, 's láthatja ezekből mi vár reá, igen csalatkoznak azok a' székely atyafiak közül, kik azt hiszik hogy öket meg fogják kimélni, 's nem bántani, nehidjétek a' kigyónak most még nem bánt, de ha sikerül urává lenni Erdélynek, a' sor elkövetkezik a' székelyekre is, de csak úgy lehet urává, ha az oly erős magyarfaj is mint a' székely, a' magyarháznak Attila idejétől lakoja őszsze tett kézzel nézi hogy testvéreit gyilkolja a' szász, az oláh és német katona: majd a' székelyekre fog fordulni egész erejével, 's elbánik velök. Senki nem ismerheti sulyát a' német zsarnokságnak mint a' székely nemzet: tudják a' Mádéfalvi eseteket, a' mérszárlást. És hogy történt ez? szép szóval, ígéretekkel; őszszegyűjték atyáitokat Mádéfalvára s' más nap leágyuztaták kartácsoztaták öket és a' szabad székelyt német katonai vasjárom alá veték, német tiszték uralkodtak felettek. Ilyen a' német ígérete; hidjétek atyámfiai nem lesz ez máskép most se, ha urává lesz Erdélynek, hiszen akkor még a' magyar faj erejében volt, nem volt kiirtva és hatalmasan szállalt fel ezen istentelenség ellen az országgyűléseken. És most aztán mit lehet várni, várhattok e' pártolást a' német, vagy Oláh országgyűléstől. Apáitok elhagyák hazájok földét, el hajlékaikat, 's Oláhországban telepednek le. Ha elakarjátok hagyni hazátokat meg lesz, ha most fel nem keltek és nem segítitek a' magyart 's ez által győzni fogna ellenségünk. Tan eddig is elkéstetek, egyes embereknek, de nemzeteknek sorsa is sokszor egyes időpontoktól függ; egy napi késedelem, örökös szolgaságot hozhat egy nemzetre. Előadám mi vár reátok atyafiak, ha győz ellenségünk; de ha mi győzünk 's ti otthon ülve nézitek, hogy vérzik a' magyar érettetek is, a' késő maradék megátkozza az atyákat, kik nézék őszszetett kezekkel, midőn testvéreiket gyilkolák, és ha eddig büszke volt a' székely névre, jövőre elítölja hogy székely anya tejét szopta; de ez nem fog megtörténni.

Föl! székely atyafiak, siessetek tömegestől Bem tábornok alá a' magyar táborhoz.

Arad felől 7500 magyar harcz edzett katona 16 ágyuval csatlakozik Bemhez, siessetek hozzá 's részesüljétek a' bizonyos győzelem dicsősé-

gében. A' magyar haza nem lesz háládatlan, rég gondoskodott rólatok, tudva azt, hogy megszapordástok által földetek megkevesedett, mert a' szabad székely nem hagyá el a' szabad földet, mert nem akart jobbágya lenni senkinek; most minden föld szabad, a' magyar eltörlé a' jobbágyságot, földel, szabad földel fogja hűségteket jutalmazni.

Isten nevében föl! a' hazáért! testvéreitekért.

Kolozsvár februar. 10-kén 1849.

az egyesült Magyar és Erdélyország
teljhatalmu országos biztosa.

Csány László m. k.

Nem hivatalos rész.

Érdekes hírek.

Bem táborából 30 lovas kíséretében M. Vársárhelyre menő futár, lovas főhadnagy Nádányi József utján következőkről értesültünk.

Bem tábornok ur egyesülvén az Aradból és Biharból jött erővel, a' piskii hidaál Puchnert erősen megverte. Az ellenből 1000, a' miénkől 150 ember maradt a' csataterén és 200 sebesült. Egy ágyu általunk elfogatott. Gedeon meg van löve. Bem tábornok közép ujját egy puskagolyó ellötte, de már jobban van. Mint mondják, Puchner is meg volna löve.

A' nevezett futár Balázsfalva felé jött, hol semmi ellenséget nem látott.

Ugy szintén hivatalosan valótlanult azon hír is, mintha Tordát közelről fenyegetné ellenség.

(1) Külsőmonostorutczában — a' Hallerkerttel szemben, egy Telek — mellyen 8. szoba, pincze és jó kut vagy — több évekre — korcsoma háznak — vagy haszonbérbe — ki adandó — értekezhetni iránta a' szerkesztőségnél. (1)

(1) M. G. Bánffy József úr ő nagysága bonczhidai, szabályozott vizen levő 6 kövü malma 6 évekre haszonbérbe folyó év martius 15-én tartandó köz árverés uttyán a' többet ígérőnek ki fog adatni, mellyre a' ki venni ak arók elegendő bánatpénzel ellátva ezennel meghivatnak. Az arendalis év kezdete május első napja. Közli. Bonczhidán feb. 15-én 1849

MÁJER JÓZSEF
Számartó. (3)

(1) Az ovárban a' 267 szám alatti, jó izléssel épített emeletesház eladó — bővebb utasítást vehetui a' Honvéd szerkesztőségénél. (3)